

MAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfondi
Euroopa Investeeringud
maapirkondadesse

Käesoleva ja uue ÜPP raames pakutavad investeringumeetmed väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele

Harry Pässa
Maaeluministerium

30.04.2021

1

Ettekande sisu

- Investeeringumeetmed põllumajanduses tegutsevatele esmatootjatele (MAK 2014-2020):
 - Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetus
 - Põllumajandusettevõtja tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetus
- ...ja ÜPP strateegiakava raames (2023-2027)
 - Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetus
 - Põllumajandustootjate materiaalsed ja immateriaalsed investeeringud

2

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine (MAK 2014-2020)

3

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetus on kehtestatud "Eesti maaelu arengukava 2014-2020" meetme 6 "Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng" tegevuse liigi 6.3 "Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine" (edaspidi *meede 6.3*) rakendamiseks

Meetme 6.3 üldeesmärk on aidata kaasa mitmekesise põllumajandusettevõtete struktuuri säilimisele

Meetme 6.3 spetsiifiline eesmärk on:

- ajakohastada väikeste põllumajandusettevõtete põhivara
- parandada väikeste põllumajandusettevõtete majanduslikku toimimist

4

Toetuste saamine

Taotlusvoor	Vastuvõetud toetuse taotlused		Rahuldatud toetuse taotlused		Taotluste rahuldamine (%)
	Taotlejate arv	Toetuse summa	Taotlejate arv	Toetuse summa	
I	729	10 705 041	632	9 272 465	87
II	15	222 252	8	120 000	53
III	571	8 366 047	336	4 949 901	59
IV	504	7 351 560	334	4 906 795	66
V	317	4 612 747	246	3 570 367	78
VI	235	3 388 696	181	2 590 809	77
VII	154	2 230 552	103	1 515 594	67
Kokku	2 124	36 876 897	1 811	26 925 931	85

5

Toetuse taotleja

Toetust saab taotleda ettevõtja, ...

- ... kes on tegutsenud vähemalt **kaks** majandusaastat
- mõlemal vaadeldaval majandusaastal peab olema üle 50% ettevõtte müügitulust põllumajanduslik
- ... kelle omatoodetud põllumajandustoodete ja nende töötlemisel saadud toodete müügitulu **olnud vahemikus 4000–14 000 eurot** ja vahetult eelnenud teisel majandusaastal 1200 eurot

6

Toetavad tegevused

Toetust võib taotleda taotleja äriplaanis kavandatud põllumajandustoodete tootmise või nende töötlemise arendamise alasteks tegevusteks:

- vähemalt 50 protsenti äriplaanis kavandatud tegevuste maksumusest tuleb kasutada materiaalse vara ostmiseks
- ülejäänud toetusraha võib kasutada ka muu põllumajandusliku tegevuse rahastamiseks

7

Toetuse määr

Maksimaalselt on ühel taotlejal võimalik saada programmiperioodil **15 000 eurot** toetust

Taotleja saab toetuse kätte **enne kulude tegemist**

- Toetust makstakse kahes osas ning esimese toetusosa suurus ei või ületada 75% määratud toetusest
- Toetuse teise osa maksmine sõltub esimese osa nõuetekohasest kasutamisest

Omaosalus ei ole nõutud

8

Investeeringu tegemine(1)

Toetuse saaja teeb äriplaanis kavandatud tegevused ja esitab investeeringu tegemist tõendavad dokumendid :

- kuni kahes osas ühe taotluse kohta
- **ühe aasta jooksul** arvates PRIA poolt toetuse esimese osa väljamaksmise otsuse tegemisest

9

Investeeringu tegemine(2)

Tegevuste esimene osa:

- peab olema ellu viidud ja investeeringu tegemist tõendavad dokumendid esitatud **kuue kuu jooksul** arvates PRIA poolt toetuse esimese osa väljamaksmise otsuse tegemisest
- peab moodustama vähemalt **75% äriplaanis** kavandatud tegevuste maksumusest
- raames peab olema tehtud vähemalt **50% ulatuses** kogu äriplaanis kavandatud tegevuste maksumusest investeering materiaalsesse varasse

10

Hindamiskriteeriumid

- Toetuse taotluseid hindab PRIA
- PRIA hindab nõuetele vastavaid taotlusi määruse lisas esitatud hindamiskriteeriumite alusel, annab taotlustele hindepunkte ning koostab hindamistulemuste põhjal taotluste paremusjärjestuse

11

Põllumajandusettevõtja tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetus (MAK 2014-2020)

12

Põllumajandusettevõtja tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetus

Põllumajandusettevõtja tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetus on kehtestatud "Eesti maaelu arengukava 2014-2020" tegevuse liigi 4.1 "Investeeringud põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamiseks" (edaspidi meede 4.1) rakendamiseks

Meetme 4.1 eesmärgid on:

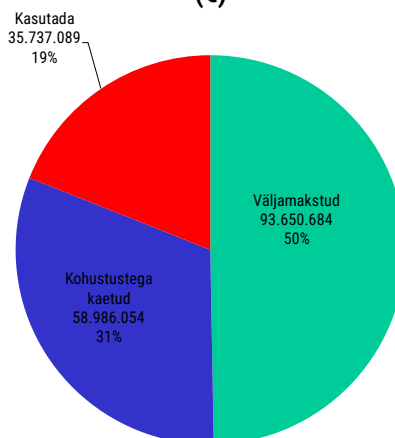
- põllumajandusettevõtja tulemuslikkuse parandamine tootmise nüüdisajastamise ja ühise majandustegevuse edendamise kaudu
- keskkonnahoidlike põllumajandus- ja loomakasvatuse ehitiste rajamine ja uuendamine
- põllumajandusettevõtetele keskkonnasõbraliku energia tarnekindluse suurendamine

13

Kokkuvõte meetme 4.1 rakendumisest

- Toimunud on seitse taotlusvooru
- Toetus on määratud 907-le ettevõtjale
- Kokku on toetust taotletud summas 320,3 mln eurot, investeeringute tegemiseks 817,1 mln euro ulatuses

Meetme eelarve kasutamine (€)

Meetme eelarve on 188,3 mln eurot.

Toetusi (va loobunud ja tagasinõutud toetused) on määratud 129,5 mln eurot

14

Toetuse taotleja

Toetuse taotlejaks on:

- ettevõtja, kes on tegutsenud vähemalt **kaks** majandusaastat
- ettevõtja kes on olnud vähemalt mõlemal eelnenud majandusaastal **põllumajandustootja** (mõlemal vaadeldaval majandusaastal peab olema üle 50% ettevõtte müügitulust põllumajanduslik)
- ettevõtja, kelle omatoodetud põllumajandustoodete ja nende töötlemisel saadud toodete müügitulu on taotlemise aastale vahetult eelnenud majandusaastal olnud suurem kui **14 000 eurot** ja vahetult eelnenud teisel majandusaastal suurem kui **1200 eurot**

15

Nõuded toetuse taotleja jätkusuutlikkusele

- Taotleja **võlakordaja ehk võõrkapitali** osakaalu näitaja, mille arvutamisel jagatakse taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kohustuste summa koguvara summaga, ei olnud taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaastal **suurem kui 0,70**
- Taotleja **maksevõime näitaja**, mille arvutamisel jagatakse taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta käibevara summa lühiajaliste kohustuste summaga, on taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaastal **suurem kui 1,00**

16

TOETATAVAD TEGEVUSED

17

Toetatavad tegevused (1)

- Põllumajandusliku tootmishoone ja rajatise **ehitamine** ja sinna juurde kuuluva statsionaarse **seadme ostmine** või paigaldamine
- Biomassist elektri, soojuse, vedelkütuse või gaasi tootmiseks vajaliku **hoone** ja **rajatise ehitamine** ning sellesse paigaldatava **statsionaarse seadme** ja muu vajaliku **sisseseade ostmine** või paigaldamine
- Põllumajandusmasina **ümberehitamine** biogaasi või biokütuse tarbimisele

18

Toetatavad tegevused (2)

- Viljapuuaedade ja marjaistandike rajamine
- Istandike piirdeaedade ostmine ja paigaldamine
- Mesindus- ja seenekasvatuseinventari- ja seadmete ostmine või paigaldamine
- Mobiilsete masinate ja seadmete ostmine
- Niisutussüsteemi ehitamine
- Niisutuseks vajaliku statsionaarse seadme ostmine ning vajaduse korral paigaldamine

19

Toetatava tegevuse osaks võib olla ka ...(1)

- Keskkonnamõju eelhindamine, projekteerimistöö tellimine ja ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise uurimistöö (ettevalmistav töö)
- Eratee ja platsi rajamine
- Omanikujärelevalve tegemine (ehitustegevuse korral)
- Infotehnoloogia- ja valveseadmete ning toodangu kvaliteeti määravate seadmete ostmine või paigaldamine
- Lairibale juurdepääsuühenduste (liini ja liinirajatiste) rajamine

20

Toetatava tegevuse osaks võib olla ka ...(2)

- Veevarustus-, kanalisatsiooni- ja reoveepuhastussüsteemi ehitamine
- Elektrisüsteemi ja elektripaigaldise ehitamine ja elektrivõrguga liitumine
- Põllumajandusloomade pidamiseks ettenähtud või loomakasvatushoonet ümbritseva statsionaarse aia ostmine ja vajaduse korral paigaldamine
- Tuletõrjeveereservuaari ja tuletõrje veevõtukohta ehitamine

21

Toetuse määr ja suurus

- Maksimaalselt on ühel taotlejal võimalik saada programmiperioodil **500 000 eurot toetust**
 - ✓ sh istandike rajamiseks, mesindus- ja seenekasvatuseinventari ja -seadmete ning mobiilsete masinate ja seadmete ostmiseks on võimalik saada toetust **iga nimetatud tegevuse kohta** kuni 100 000 eurot.
- Toetust antakse kuni **40%** toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest, kui toetust taotleb noor ettevõtja või tulundusühistu, siis on toetuse määr kuni 5% suurem
- Niisutussüsteemi investeeringu kohta antakse toetust kuni 70 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest **aiandustootjatele**

22

Toetuse saaja kohustused

- Viib tegevuse ellu ja võtab investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kasutusse **kahe aasta** jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest
- Kasutab investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kuni sihipärase kasutamise perioodi lõpuni
- Võtab toetuse abil ostetud investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kasutusse **kahe aasta jooksul** ja **viib tegevuse ellu kuni viie aasta jooksul** arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kui investeeringuobjekt ostetakse **liisingulepingu alusel**
 - ✓ liisingumakse ei ole abikõlblik, kui asja omandiõigus ei lähe toetuse saajale üle PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmiseks, kuid hiljemalt 2025. aasta 30. juunil

23

Toetuse väljamaksmine

- PRIA teeb toetuse saaja esitatud maksetaotluse alusel toetuse maksmise otsuse **kolme kuu** jooksul nõuetekohaste dokumentide saamisest
- Toetuse saajal ei tohi olla kuni viimase toetusosa väljamaksmiseni olla riikliku maksu võlga ning tal ei või olla karistusregistrisse kantud karistusandmeid
 - ✓ nõuet maksuvõla puudumise kohta ei kohaldata toetuse saajale, kes esitab maksetaotluse PRIA-le **2020. aasta jooksul** alates 12. märtsist

24

ÜPP Strateegiakava 2021–2027
Sekumine: Väikeste põllumajandusettevõtete
arendamine

Erieesmärk 2

- Suurendada konkurentsivõimet ja turule orienteeritust, pöörates erilist tähelepanu teadusuuringutele, tehnoloogiale ja digiüleminekule

25

**Väikeste põllumajandusettevõtete
arendamise toetuse sekkumisleht**

26

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine

- **Sekkumise eesmärk:** jätkata väikeste põllumajandustootjate toetamist, et pidurdada nende arvu järsku vähenemist ning üha kiiremat põllumajandustootmise kontsentreerumist suurematesse tootmisüksustesse
- **Toetuse saajad:** **põllumajandustootjad**, kelle müügitulu on vahemikus 4000- 40 000 eurot või kes on eflu viinud põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetuse raames nõutu
- **Toetamise vorm:** põllumajandusliku tegevuse arendamisega või põllumajanduslike toodete töötlemisega seotud investeeringute toetamine. Vähemalt 50% toetuse summast investeeinguteks materiaalsesse põhivarasse
- **Toetatavad on** äriplaanis nimetatud põllumajanduslike toodete tootmise edasise arendamise alased tegevused või nende töötlemisega alustamiseks vajalikud tegevused

27

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine

- **Toetust antakse** äriplaani ja finantsproгноoside olemasolul
- ✓ Äriplaani esitatakse viie aasta pikkuse perioodi kohta alates toetuse taotlemisest
- **Toetus antakse:** lävendi ületanud taotluste paremusjärjestuse alusel

28

ÜPP Strateegiakava 2021–2027 Sekkumine: Põllumajandustootjate materiaalsed ja immateriaalsed investeeringud

- EE 1- toetada põllumajandustootjate elujõulisust tagavat sissetulekut ja vastupanuvõimet kogu EL-is, et tagada toiduga kindlustatus
- EE 2- suurendada konkurentsivõimet ja turule orienteeritust, pöörates erilist tähelepanu teadusuuringutele, tehnoloogiale ja digiüleminekule
- EE 4- panustada kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse ning säästvasse energiasse;
- EE 5- edendada säästvat arengut ja selliste loodusvarade tõhusat majandamist nagu vesi, muld ja õhk;
- EE 6- panustada elurikkuse kaitseks, edendada ökosüsteemi teenuseid ning säilitada elupaiku ja maastikke.
- EE 9 Parandada ELi põllumajanduse reageerimist ühiskonna nõudlusele toidu ja tervise vallas

29

Põllumajandustootjate materiaalsed ja immateriaalsed investeeringutoetuste sekkumisleht

30

Põllumajandustootjate materiaalsed ja immateriaalsed investeeringud (ÜPP strateegiakava eelnõu artikkel 68)

Sekkumise eesmärk on soodustada põllumajandus- tootmises ressursitõhusust, vältida jäätmete ja heitmete teket ning vähendada tootmisest tulenevat keskkonnamõju. Sekkumise eesmärk saavutatakse läbi järgmiste tegevuste:

- kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutustega kohanemisega seotud investeeringud
- vee- ja õhukvaliteedi parandamisega ning muldade kaitsega seotud investeeringud
- investeeringud elurikkuse kaitseks
- karjatamist soodustavad investeeringud
- Parema bioturvalisusega seotud investeeringud

31

Kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutustega kohanemisega seotud investeeringud

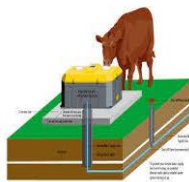
- põllumajandusettevõtte **omatarbeks** ja **põllumajandus- tootmise** eesmärgil keskkonnasõbralikud energia- lahendused
- täppisväetamise sensorsüsteemid
- keskkonnasäästlikud jahutusseadmed või jahutus- seadmete väljavahetamine keskkonnasäästlikumate vastu
- loomakasvatushoonete kliimaseadmed

32

Karjatamist soodustavad investeeringud

- varjualuste ja maastikuelemendina puudesalude rajamine, mis kaitsevad loomi neile mittesobivate ilmastikutingimuste eest
- karjamaade jootmissüsteemid
- kogumis- ja karjaaiad

35

Parema bioturvalisusega seotud investeeringud

- loomakasvatushoone või rajatise või loomade pidamiseks piiritletud ala tarastamine
- loomakasvatushoonet ümbritsevale territooriumile sisenemiseks pääsra rajamine
- loomakasvatushoone ruumide, veokite ja haagiste pesemine ning desinfitseerimine
- desinfitseerimiseadmete soetamine

36

MAELUMINISTEERIUM

Aitäh!

Harry Pässa, harry.passa@agri.ee